

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. liepos 31 d.
(OR. en)

12626/24

Tarpinstitucinė byla:
2024/0202(NLE)

UD 158
EEE 40

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2024 m. liepos 30 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2024) 343 final
Dalykas:	Pasiūlymas TARYBOS SPRENDIMAS dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Jungtiniame komitete, įsteigtame Europos ekonominės erdvės susitarimu, dėl to susitarimo 4 protokolo dėl kilmės taisyklių pakeitimo, susijusio su Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninės konvencijos ir pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklių tarpusavio atitikties principu

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2024) 343 final.

Pridedama: COM(2024) 343 final

Briuselis, 2024 07 30
COM(2024) 343 final

2024/0202 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Jungtiniame komitete, įsteigtame Europos ekonominės erdvės susitarimu, dėl to susitarimo 4 protokolo dėl kilmės taisyklių pakeitimo, susijusio su Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninės konvencijos ir pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklių tarpusavio atitikties principu

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos ekonominės erdvės susitarimu įsteigtame Jungtiniame komitete dėl numatomo sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas EEE susitarimo 4 protokolą, priėmimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Europos ekonominės erdvės susitarimas (toliau – EEE susitarimas)

EEE susitarimo¹ tikslas – stiprinti tvarius ir subalansuotus susitariančiųjų šalių prekybos ir ekonominius ryšius, taikant vienodas konkurencijos sąlygas ir laikantis tokių pačių taisyklių tam, kad būtų sukurta vientisa Europos ekonominė erdvė (toliau – EEE). Susitarimas įsigaliojo 1994 m. sausio 1 d.

2.2. Jungtinis komitetas

Pagal EEE susitarimo 92 straipsnio nuostatas įsteigtas Jungtinis komitetas gali nuspręsti iš dalies pakeisti 4 protokolo dėl kilmės taisyklių nuostatas. Jungtinį komitetą sudaro EEE Šalių atstovai. Jungtinis komitetas savo sprendimus ir rekomendacijas priima Europos Sąjungos ir ELPA valstybių, išreiškiančių vieningą nuomonę, bendru sutarimu.

2.3. Numatomas Jungtinio komiteto aktas

Jungtinis komitetas kitame savo posėdyje arba pasikeisdamas laiškais turi priimti sprendimą dėl 4 protokolo dėl kilmės taisyklių nuostatų pakeitimo (toliau – numatomas aktas).

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

2020 m. vasario 5 d. Briuselyje įvykusiame pirmajame techniniame susitikime dėl pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklių dauguma Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninės konvencijos² (toliau – Konvencija) susitariančiųjų šalių, įskaitant ES ir Egiptą, susitarė, kad peržiūrėtas Konvencijos taisyklės (toliau – pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklės³) dvišaliu pagrindu laikinai įgyvendins lygiagrečiai su Konvencijos taisyklėmis, kol bus priimtose peržiūrėtos Konvencijos taisyklės.

Nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. galioja Konvencijos susitariančiųjų šalių dvišalių protokolų dėl kilmės taisyklių tinklas ir todėl galima taikyti pereinamojo laikotarpio taisykles, be kita ko, pagal EEE susitarimą.

Pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklių tikslas – sušvelninti reikalavimus, kad būtų paprasčiau suteikti prekėms lengvatinės kilmės statusą. Pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklės apskritai yra ne tokios griežtos kaip nustatytosios Konvencijoje, todėl Konvencijos taisyklės atitinkančios prekės (išskyrus kai kuriuos žemės ūkio produktus, priskiriamus Suderintos sistemos 2, 4–15, 16 (išskyrus perdirbtus žuvininkystės produktus) ir 17–24 skirsniams) galėtų būti laikomos turinčiomis kilmės statusą ir pagal pereinamojo laikotarpio kilmės taisykles, nes šiems produktams taikomos kitos pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklės arba jos yra griežtesnės nei nustatytosios Konvencijoje.

¹ OL L 1, 1994 1 3, p. 3.

² OL L 54, 2013 2 26, p. 4.

³ OL L 246, 2022 9 22, p. 133–221.

Pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklės taikomos lygiagrečiai su Konvencijoje nustatytomis kilmės taisyklėmis ir taip sukuriamos dvi atskiros kumuliacijos zonos.

Pereinamojo laikotarpio taisyklėse numatyta galimybė taikyti abiejų kilmės taisyklių rinkinių tarpusavio atitikties principą, t. y. kilmės įrodymą leidžiama išduoti atgaline data, remiantis pagal Konvencijos taisykles išduotu įrodymu, su sąlyga, kad produktai atitinka abiejų taisyklių rinkinių reikalavimus.

Dabartinė pereinamojo laikotarpio taisyklių nuostata dėl abiejų kilmės taisyklių rinkinių tarpusavio atitikties principo (Protokolo dėl kilmės taisyklių A priedėlio 21 straipsnio 1 dalies d punktas) lėmė sudėtingą muitinės procedūrą, kuri ekonominės veiklos vykdytojams trukdo visapusiškai pasinaudoti pereinamojo laikotarpio taisyklių taikymo kartu su Konvencija privalumais.

Šalys susitarė iš anksto taikyti pereinamojo laikotarpio taisykles, kad prekybos srautai ir muitinės praktika būtų pritaikyti prie įsigaliosiančio Konvencijos pakeitimo (kuriuo grindžiamos pereinamojo laikotarpio taisyklės). Todėl, kol įsigalios Konvencijos pakeitimas, tikslinga sudaryti palankesnes sąlygas taikyti tarpusavio atitikties principą likusiu pereinamojo laikotarpio taisyklių taikymo laikotarpiu.

Todėl 4 protokolo A priedėlio 8 straipsnis turėtų būti iš dalies keičiamas, siekiant palengvinti galiojančio Konvencijos ir pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklių tarpusavio atitikties principo taikymą.

Taryba turėtų nustatyti poziciją, kurios ES turi laikytis Jungtiniame komitete.

Siūlomas pakeitimas yra techninio pobūdžio ir susijęs su šiuo metu Susitarimo šalių tarpusavyje taikomomis pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklėmis ir nekeičia protokolo dėl kilmės taisyklių esmės. Taigi poveikio vertinimo atlikti nebūtina.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „*nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą*“.

Sąvoka „*teisinę galią turintys aktai*“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį*“⁴.

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Jungtinis komitetas yra susitarimu, t. y. EEE susitarimu, įsteigtas organas.

Aktas, kurį turi priimti Jungtinis komitetas, yra teisinę galią turintis aktas.

Numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę, vadovaujantis EEE susitarimo 103 straipsnio 1 dalimi.

Numatomu aktu EEE susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

⁴ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika. Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

5. POVEIKIS BIUDŽETUI

Supaprastinimas, susijęs su Konvencijos ir pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklių tarpusavio atitikties principu, neturi apčiuopiamo poveikio ES biudžetui, kadangi jų taikymo sritis daugiausia susijusi su palankesnių prekybos sąlygų sudarymu ir šiuolaikinės muitinių praktikos konsolidavimu. Supaprastinimas taikomas sritims, kurios ir toliau priklauso valdžios institucijų kompetencijai, nedarant poveikio taisyklių, pagal kurias prekės įgyja lengvatinės kilmės statusą, esmei, ir juo palengvinamas galiojančio tarpusavio atitikties principo taikymas.

6. NUMATOMO AKTO PASKELBIMAS

Jungtinio komiteto aktu bus iš dalies pakeistas Susitarimo 4 protokolą, todėl tikslinga priimtą aktą paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Jungtiniame komitete, įsteigtaame Europos ekonominės erdvės susitarimu, dėl to susitarimo 4 protokolo dėl kilmės taisyklių pakeitimo, susijusio su Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninės konvencijos ir pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklių tarpusavio atitikties principu

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Sąjunga Tarybos ir Komisijos sprendimu 94/1/EAPB, EB¹ sudarė EEE susitarimą (toliau – Susitarimas) ir jis įsigaliojo 1994 m. sausio 1 d.;
- (2) Į Susitarimą įtrauktas 4 protokolai dėl kilmės taisyklių. Remiantis Susitarimo 98 straipsniu, to susitarimo 92 straipsniu įsteigtas Jungtinis komitetas (toliau – Jungtinis komitetas) gali nuspręsti iš dalies pakeisti to protokolo nuostatas;
- (3) kitame posėdyje Jungtinis komitetas turi priimti sprendimą, kuriuo iš dalies keičiamas Susitarimo 4 protokolai;
- (4) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Jungtiniame komitete, nes Jungtinio komiteto sprendimas Sąjungai bus privalomas;
- (5) 2020 m. vasario 5 d. Briuselyje įvykusiame pirmajame techniniame susitikime dėl pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklių dauguma Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninės konvencijos² (toliau – Konvencija) susitariančiųjų šalių, įskaitant ES ir Egiptą, susitarė, kad peržiūrėtas Konvencijos taisyklės³ (toliau – pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklės⁴) dvišaliu pagrindu laikinai įgyvendins lygiagrečiai su Konvencijos taisyklėmis, kol bus priimtos peržiūrėtos Konvencijos taisyklės;

¹ 1993 m. gruodžio 13 d. Tarybos ir Komisijos sprendimas dėl Europos ekonominės erdvės sutarties sudarymo tarp Europos Bendrijų, jų valstybių narių ir Austrijos Respublikos, Suomijos Respublikos, Islandijos Respublikos, Lichtenšteino Kunigaikštystės, Norvegijos Karalystės, Švedijos Karalystės ir Šveicarijos Konfederacijos (OL L 1, 1994 1 3, p. 1).

² OL L 54, 2013 2 26, p. 4.

³ 2019 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimas (ES) 2019/2198 dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninė konvencija įsteigta Jungtiniame komitete, dėl Konvencijos pakeitimo, (OL L 339, 2019 12 30, p. 1).

⁴ OL L 246, 2022 9 22, p. 133.

- (6) taikant pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklės užtikrinamas prekybos srautų ir muitinės praktikos pritaikymas, kol 2025 m. sausio 1 d. įsigalios peržiūrėtos Konvencijos taisyklės, kuriomis grindžiamos pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklės;
- (7) nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. galioja Konvencijos susitariančiųjų šalių dvišalių protokolų dėl kilmės taisyklių tinklas⁵ ir todėl galima taikyti pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklės⁶;
- (8) pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklių tikslas – sušvelninti reikalavimus, kad būtų paprasčiau suteikti prekėms lengvatinės kilmės statusą. Pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklės apskritai yra ne tokios griežtos kaip nustatytosios Konvencijoje, todėl Konvencijoje nustatytas kilmės taisyklės atitinkančios prekės (išskyrus kai kuriuos žemės ūkio produktus, priskiriamus Suderintos sistemos 2, 4–15, 16 (išskyrus perdirbtus žuvininkystės produktus) ir 17–24 skirsniams) galėtų būti laikomos turinčiomis kilmės statusą ir pagal pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklės. Pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklės taikomos lygiagrečiai su Konvencijoje nustatytomis kilmės taisyklėmis ir taip sukuriamos dvi atskiros kumuliacijos zonos. Todėl, siekiant palengvinti Konvencijos ir pereinamojo laikotarpio kilmės taisyklių tarpusavio atitikties principo, numatyto Susitarimo 4 protokolo A priedėlio 21 straipsnio 1 dalies d punkte, taikymą, Susitarimo 4 protokolo A priedėlio 8 straipsnis turėtų būti iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos ekonominės erdvės susitarimu įsteigta Jungtiniame komitete dėl to susitarimo 4 protokolo pakeitimo, grindžiama prie šio sprendimo pridėtu Jungtinio komiteto sprendimo projektu.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

⁵ ES, Islandija, Šveicarija (įskaitant Lichtenšteiną), Norvegija, Farerų Salos, Izraelis, Jordanija, Palestina (šis pavadinimas neturi būti aiškinamas kaip Palestinos Valstybės pripažinimas ir jis nekeičia valstybių narių skirtingų pozicijų dėl šio klausimo), Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Kosovas (šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos), Šiaurės Makedonija, Serbija, Juodkalnija, Sakartvelas, Moldovos Respublika ir Ukraina.

⁶ OL C, C/2024/1637, 2024 2 20.